

Mozaika sklářství v Rapotíně



Projekt Česko-polská mozaika, který pokračuje společně s naší polskou partnerskou obcí Paszowice pokračoval již třetí společnou akcí. Tentokrát se o víkendu 12. – 14.11.2010 uskutečnila tzv. Mozaika sklářství, která byla věnována především znovuoobnovení tradice sklářských hodů v Rapotíně. V Rapotíně, stejně tak jako v mnoha jiných sklářských hutích, se slaví či spíše slavily hody na svátek sv. Martina. Projekt „Česko-polská mozaika“ navázal na tradici tzv. Sklářských hodů v Rapotíně, i přes smutnou situaci sklářské firmy Raposklo, kdy firma propustila většinu svých zaměstnanců a přešla do konkurzu. V současné době sklárny vlastní brněnská developerská firma, o jejich záměrech s tímto areálem nemám podrobnější informace. Sklářské hody a veselí patřily k tradičním společenským akcím v naší obci, kdy skláři slavili u pecí – hodnotili svoji práci a hodovali. Ve sklárnách se pracovalo ve společenských oblecích a popíjelo se. „Nápad na uspořádání sklářských hodů vznikl již při přípravě projektu, samotný podtitul projektu je „podpora tradic a spolupráce“. Chtěli jsme proto vzdát hold všem sklářům, za jejich přínos obci,“ řekl Jiří Navrátil, který je jeden z iniciátorů projektu. Ivo Škrabal, koordinátor projektu, dodal: „Bylo neuvěřitelné, jak jsme se všichni shodli, že je nutné u nás v Rapotíně znovuoobnovit a zachovat tradici sklářských hodů. Cílem našeho snažení bylo připomenout umění sklářů, a taky to, že sklářství k naší obci patřilo a doufejme, že i nadále bude patřit. I když se jednalo pouze o kulturně-společenskou akci, dovoluji si tvrdit, že na hodnoty sklářství se nezapomnělo.“

Jak tedy probíhal celý víkend v Rapotíně?

Páteční večer byl věnován setkání s našimi polskými partnery z obce Paszowice. Společně jsme diskutovali o sklářství a o tradicích spojených s tímto oborem. Hlavní program se uskutečnil v sobotu 13.11.2010. Dopoledne se polská delegace vydala na návštěvu nově zrekonstruované Svazkové školy Údolí Desné v naší obci, kde proběhlo setkání se zástupci školy, pí. Mgr. Evou Bicanovou a Mgr. Ludmilou Navrátilovou. Naši partneři z Polska ocenili moderní vybavení celé školy a zároveň i skvělé zázemí pro sportovní aktivity, které si zároveň prakticky vyzkoušeli. V tělocvičně totiž proběh volejbalový turnaj o „Pohár přátelství obcí Rapotín a Paszowice“ a souběžně si část skupiny vyzkoušela kvalitu koupání v krytém bazénu školy. Z výsledků sportovního zpestření programu pro naše polské partnery si zaslouží pozornost výsledek volejbalového zápasu, kdy rapotínské družstvo vyhrálo v poměru 3:2 na sety. Přesto si pohár přátelství odváží polská strana.

Sobotní odpoledne pak bylo věnováno svatomartinské a sklářské tradici. Svatomartinské hody Odpolední program byl zahájen u skláren v Rapotíně, kde se původně měla odehrávat volná návštěva muzea s odborným výkladem. Bohužel s ohledem na technické problémy přímo v „expozici sklářství ve Sklárnách Rapotín“ se prohlídka neuskutečnila. Od skláren se následně uskutečnil „Sklářský pochod obcí“, který byl zpestřen maškarním průvodem masek. Ten zorganizovali naši polští přátelé z Paszowic. „Po celou dobu pochodu nás doprovázela dechová kapela „Horalka“ a hudební doprovod z Polska. Všichni, kdo se průvodu zúčastnili, pak mohli vidět na vlastní oči např. „polského medvěda“, dopravu řídila „polská policistka“, nebo tradiční kroje z Paszowic. V průvodu, který prošel kolem sídliště na „Losinku, nás mohlo být

více jak 100 osob“, doplnil Ivo Škrabal. Následně v rekreačním komplexu Losinka probíhaly tradiční „Svatomartinské hody“, které byly spojeny s hodováním a ochutnávkou svatomartinského vína. Součástí byla výstava tradičních sklářských výrobků z Rapotína, kterou se podařilo na poslední chvíli zorganizovat kvůli nemožnosti zhlédnout expozici ve Sklárnách. Výstava byla připravena díky skvělému přístupu našich sklářů, kteří posbírali své výrobky a nebáli se je vystavit v improvizovaných prostorách „Losinky“. Velký dík patří především p. Janu Kmecovi, který celou výstavu zaštitil. Připomínku sklářství v naší obci také podpořily děti ze svazkové školy, které připravily výtvarné práce s tematikou sklářství, které následně odborná komise vyhodnotila a pět nejzdařilejších ocenila diplomy. V odpoledním programu také vystoupil dětský pěvecký sbor – „Smíšci“ pod vedením Mgr. Ireny Kocůrkové. Bohatý hudební odpolední program byl zpestřen vystoupením folklorní skupiny z Polska „Wiadrowie“, která sklidila velký úspěch. Sklářské hody Večerní program byl dále věnován připomínce a znovuobnovení tradice „Sklářských hodů“. Díky skvělému přístupu a organizační pomoci bývalých sklářů p. Františka Kašíka, p. Jana Kmece a p. Ivana Mahela, se podařilo pozvat řadu mistrů svého oboru, kteří pracovali v rapotínských sklárnách. A tak se mohli společně setkat po letech a připomenout si mírně zašlou slávu sklářství v obci. Večerní program byl spojen s odborným výkladem a připomínkou sklářských tradic v obci, kterou prezentoval p. František Kašík. Současně byla předána umělecky skvěle zpracovaná váza s věnováním naši polským přátelům, jako symbol připomínky sklářských tradic. Vázu předal místostarosta obce p. Josef Mikulec. Celý večer k poslechu a tanci hrála skupina JŠP Band, které se podařilo roztancovat celý sál. Celá akce potvrdila důležitou roli sklářství, roli skvělých pracovníků, odborníků, kteří znají do detailů svoji práci. Touto akcí jim patří díky za vše, co dokázali, a pevně doufáme, že sklářství v obci má svoji perspektivu i nadále. Přinejmenším v udržení tradic sklářských hodů.

Tento projekt získal podporu z Operačního programu přeshraniční spolupráce České a Polské republiky z Fondů mikroprojektů Euroregionu Glacensis.